

Hazret-i Ömer "radiyallahü anh"

Hazret-i Ebû Bekir'den sonra Eshâb-ı Kirâm'ın en büyüğü ve Peygamberimizin ikinci halifesi. Hülefa-i Raşidinden ve Aşere-i mübeşşereden yani Cennetle müjdelenen on kişidendir. Hazret-i Hamza'nın Müslüman olması üzerine, Mekkeli müşriklerin telâş ve endişeleri had safhaya varmıştı. Çünkü parmakla gösterilen kahramanlardan biri de Müslüman olmuş, Resûlullahın saflarında yer almıştı. Bu beklenmedik hâdise, müşrikleri, büsbütün çileden çıkardı. Hazret-i Ömer bu sırada daha Müslüman olmamıştı. Bir gün, Resûlullah efendimizi, gördüğü yerde öldürmek niyetiyle evinden çıktı. Sevgili Peygamberimizi Mescid-i Harâm'da namaz kılarken buldu ve namazın bitmesini isteyerek, dinlemeye başladı. Habîb-i ekrem efendimiz, El-Hâkka sûre-i şerifini okuyordu. Hattâboğlu Ömer, Peygamber efendimizin okuduklarını hayranlıkla dinliyordu. Ömründe böyle güzel sözler duymamıştı. Bunu kendisi, sonradan şöyle anlatır: "Dinlediğim bu sözlerin belâgatına, düzgünlüğüne, derli topluluğuna hayrân olmuş, niçin geldiğimi unutmuştum. Bu hâdiseden sonra, kalbimde İslâma karşı bir istek hâsıl oldu." Bu hâdisenin, Hazret-i Ömer'in Müslüman olmasında mühim te'siri olmuştur. Çünkü kalbini yumuşatmış, Müslüman olmasına zemin hazırlamıştır.

Hazret-i Ömer Müslüman olunca, "Ey Peygamberim, Sana Allah ve mü'minlerden, senin izinde gidenler yetişir." meâlindeki Enfâl sûresi altmışdördüncü âyeti indi. Hazret-i Ömer Müslüman olduktan sonra hicrete kadar Resûlullah'ın (sallallahü aleyhi ve sellem) yanından ayrılmadı. Müşriklerin safha safha ilerlettikleri düşmanlıkları ve işkenceleri karşısında dikilip kahramanca mücadele etti. Eshâb-ı Kirâm Mekke'den Medine'ye gizli hicret ederken Hazret-i Ömer açıkça hicret etti. Hicreti şöyle oldu: Kılıcını kuşandı, yanına oklarını ve mızrağını alıp, Kâ'be'yi açıkça 7 defa tavaf etti. Orada bulunan müşriklere yüksek sesle şunları söyledi: "İşte ben de dinimi korumak için Allah yolunda hicret ediyorum. Karısını dul çocuklarını yetim bırakmak, anasını ağlatmak isteyen varsa önüme çıksın." Böylece yanında 20 Müslüman ile açıkça Medine'ye hicret etti.

Hazret-i Ömer bütün savaşlarda bulundu. Bedir ve Uhud Savaşı'nda devamlı Resûlullahın (sallallahü aleyhi ve sellem) yanında bulundu. Bedir Savaşı'na Kureys'in bütün kabileleri iştirak ettiği halde, Benî Adîy kabilesi Hazret-i Ömer'in korkusundan savaşa iştirak etmemiştir. Uhud Savaşı'nda ise Resûlullah'ın yanından bir an dahi ayrılmamıştır. Uhud'da müslümanları arkadan çevirmek isteyen müşrikleri geri püskürtmüş idi. Hendek Savaşı'nda hendeğin önemli bir yerini emrindeki askerlerle tutmuş, hücum eden düşmana mâni olmuştur.

Hazret-i Ebû Bekir'in halife seçilmesinde ilk biat eden Hazret-i Ömer'dir. Bundan sonra da her işinde halifeye yardım edip, vefatına kadar O'nun hizmetinde bulundu. Hazret-i Ömer hicretin onüçüncü yılında halife oldu. On sene altı ay ve yedi gün dünyâda hiç görülmemiş bir adaletle halifelik yaptı. Halifeliği sırasında o zamanın iki büyük devleti olan Bizans ve Sâ'sâni İmparatorluklarının hâkimiyeti altında bulunan Suriye, Filistin, Mısır, Irak ve İran'ı İslâm Devleti'nin sınırları içine aldı. Zamanında 1036 büyük şehir zapt edildi. Dört bin cami yapıldı. Kuzey Afrika'dan Türkistan'a Azerbaycan'dan Yemen'e kadar uzanan ve iki milyon kilometre kareden büyük olan İslâm Devleti'ni, kurduğu mükemmel müesseselerle gayet muntazam bir şekilde idare etti. Bölgeleri vilâyet, nahiye, kasaba merkezlerine ayırdı. Buraların idaresini verdiği valilerin, memur ve diğer vazifelilerin seçiminde ve denetiminde son derece titiz davranırdı. Davalara bakması için mahkemeler, adlî teşkilâtlar, suç ve zabıta işlerine bakan, satıcıları kontrol eden, halkın birbiriyle olan günlük münasebetlerini düzenleyen teşkilâtlar kurdu. Beyt-ül-mal için ayrı bir yer ve yürütülmesini sağlayacak memurlar tayin etti. İlk defa para bastırdı. Yazılı muamelelerde karışıklığı önlemek için Peygamberimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) hicretini esas alan hicri takvimi kullanmayı başlattı.

Kaynak: İslam Alimleri Ansiklopedisi